

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM**

WZŚ.4221.167.2024.DB

Postanowienie

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, działając na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1, ust. 3 oraz ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.) – dalej ustawa o ooś oraz art. 106 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572) – dalej k.p.a., po zapoznaniu się z wnioskiem Burmistrza Miasta i Gminy Sulechów z 9 października 2024 r., znak: OSiZ.6220.15.2024.MG (data wpływu: 11 października 2024 r.), o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia, którego wnioskodawcą jest PV Okunin Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości Komorniki, reprezentowana przez Marka Benedykcińskiego

odmawia

uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego pod nazwą
„Farma fotowoltaiczna”.

Uzasadnienie

Do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim wpłynęło pismo Burmistrza Miasta i Gminy Sulechowa z 9 października 2024 r., znak: OSiZ.6220.15.2024.MG, (data wpływu: 11 października 2024 r.) dotyczące uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia pod nazwą „Farma fotowoltaiczna”. Do pisma dołączono:

- raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, sporządzony przez zespół pod kierunkiem Marka Benedykcińskiego opracowany we wrześniu 2024 r. – dalej raport;
- informację o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- kopię wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z 3 sierpnia 2024 r.

Dokumenty złożone wraz z wnioskiem o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia spełniają wymagania, o których mowa w art. 77 ust. 2 ustawy o ooś.

Dnia 6 listopada 2025 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim wezwał inwestora do uzupełnienia raportu. Dnia 3 stycznia 2025 r. wpłynęła odpowiedź na powyższe wezwanie.

Pismami z 20 stycznia, 20 lutego, 21 marca, 22 kwietnia i 23 maja 2025 r. organ uzgadniający poinformował Burmistrza Miasta i Gminy Sulechów o przedłużeniu terminu do zajęcia stanowiska.

Ponadto, w dniu 10 kwietnia 2025 r. wystosowano pismo z prośbą o dokonanie klasyfikacji akustycznej, tj. podania faktycznej funkcji terenu, na którym zlokalizowane są działki nr 119/7,

122/4, 134/3, 139/5 i 139/2 obręb 0019 Okunin, gmina Sulechów. 22 kwietnia 2025 r. wpłynęła odpowiedź.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie instalacji fotowoltaicznej o mocy zainstalowanej ok. 93 MWp lub zespołu mniejszych instalacji o łącznej mocy zainstalowanej ok. 93 MWp wraz infrastrukturą towarzyszącą. Zamierzenie to realizowane będzie na działkach nr 8/2, 10/1, 11/1, 14, 16, 18 obręb 0019 Okunin, gmina Sulechów, powiat zielonogórski, województwo lubuskie o łącznej powierzchni ok. 102 ha, z czego powierzchnia zajęta przez panele wyniesie ok. 91,9353 ha.

Działki planowanego przedsięwzięcia to głównie użytki rolne, w tym grunty orne o różnych klasach gleb. Obszar planowanej inwestycji to jednolita przestrzeń pól uprawnych, wykorzystywana pod uprawę roślin zbożowych, rzepaku lub kukurydzy. W sąsiedztwie terenu inwestycyjnego, od strony południowej, wschodniej oraz zachodniej, przeważają tereny leśne. Od północy działki graniczą bezpośrednio z terenami kolejowymi, a dalej z użytkami rolnymi oraz zabudową mieszkaniową miejscowości Okunin. W bezpośrednim sąsiedztwie działki nr 8/2 znajdują się złoża piasku i żwiru – Okunin.

W ramach zadania wykonane zostaną dwustronne (bifacial) panele fotowoltaiczne o łącznej mocy 93 MWp montowane na poprzecznych szynach. Szyny podłączone zostaną do pionowych słupów stalowych, przytwierdzanych do ziemi na głębokość do 5,0 m każdy. Całkowita wysokość konstrukcji montażowej paneli fotowoltaicznych będzie wynosić do 4,0 m nad poziomem terenu. W ramach inwestycji wykonana zostanie również niezbędna infrastruktura towarzysząca, m.in.:

- kontenerowe stacje transformatorowe lub transformatorowo - inwerterowe w ilości do 19 sztuk; każda z nich zostanie wyposażona w transformatory olejowe, które posiadać będą szczelny zbiornik (misę olejową) o pojemności zapewniającej przejęcie całości oleju w przypadku jego wycieku,
- inwertery w ilości do 285 sztuk,
- wewnętrzna instalacja energetyczna, instalacja odgromowa, oświetleniowa i monitoringowa,
- ogrodzenie terenu,
- kontenerowy magazyn energii składający się z baterii, inwerterów, transformatorów oraz urządzeń pomocniczych, sterujących i komunikacyjnych,
- stacja GPO usytuowana na działce nr 19/16,
- inne elementy niezbędne do prawidłowego funkcjonowania instalacji.

Z powodu rozpiętości terenu inwestycji, przewidywanych jest kilka dostępów terenu do dróg publicznych. Ostateczny wybór zostanie dokonany na etapie projektu budowlanego.

Najbliższa zabudowa mieszkaniowa miejscowości Okunin usytuowana jest w kierunku wschodnim, bezpośrednio za drogą, w odległości ponad 10 m od granicy przedsięwzięcia (działki nr 8/2).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, w toku prowadzonego postępowania o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia, ustalił co następuje:

Zgodnie z art. 71 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o ooś decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymagana jest dla przedsięwzięć mogących zawsze albo potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Analizowana inwestycja, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 54a lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na

środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, z późn. zm.), jest przedsięwzięciem mogąącym potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W myśl art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy o ooś, dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla omawianego przedsięwzięcia jest Burmistrz Miasta i Gminy Sulechów, natomiast organem właściwym do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Zgodnie z art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy o ooś przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaga realizacja planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli o jej przeprowadzenie wystąpi podmiot planujący podjęcie realizacji przedsięwzięcia lokalizowanego na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.) – dalej ustawa o op. Wobec powyższego, inwestor działający przez pełnomocnika we wniosku z 3 sierpnia 2024 r. o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zastosował przepis art. 59 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy i wystąpił o przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko ze względu na usytuowanie inwestycji w granicach formy ochrony przyrody - obszaru chronionego krajobrazu „Rynny Obrzycko – Obrzańskie”.

Po przeanalizowaniu zgromadzonej dokumentacji, w szczególności raportu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim odmawia uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia oraz na podstawie przeprowadzonej szczegółowej analizy ocenowej stwierdza:

- naruszenie obowiązującego w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Rynny Obrzycko-Obrzańskie” - dalej OChK zakazu: „realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko”;
- negatywny wpływ na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu OChK;
- negatywne oddziaływanie na spójność obszarów Natura 2000 poprzez tworzenie bariery migracyjnej i pogorszenie funkcjonalności korytarza ekologicznego Lasy Wielkopolskie – Bory Zielonogórskie KPdC – 21D;
- niezgodność z wytycznymi Audytu krajobrazowego województwa lubuskiego.

Analiza lokalizacji inwestycji względem granic form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.) – dalej ustawa o op, wykazała jej położenie:

- w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Rynny Obrzycko-Obrzańskie”;
- ok. 850 m od najbliższego pomnika przyrody;
- ok. 1,6 km od granic rezerwatu przyrody „Radowice”;
- ok. 5,7 km od granic obszaru Natura 2000 Kargowskie Zakola Odry PLH080012;
- ok. 5,8 km od granic obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001;
- ok. 5,9 km od granic ostoi ptasiej Natura 2000 Dolina Środkowej Odry PLB080004;

a także:

- w obszarze korytarza ekologicznego rangi krajowej o nazwie Lasy Wielkopolskie – Bory Zielonogórskie KPdC – 21D;
- w strefie krajobrazu priorytetowego o sygnaturze B6d-1706 i nazwie obszar wiejski Klępsk;

- z dala od ostoi gatunków chronionych wyznaczonych zgodnie z art. 60 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. ustawy o uop.

Za podstawę szczegółowej analizy ocenowej przyjęto treści zawarte, m.in. w dokumentach:

- raporcie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i jego uzupełnieniu;
- uchwale nr XXIII/296/16 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 września 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu o nazwie "Rynny Obrzycko – Obrzańskie" (Dz. Urz. Woj. Lubus. z 2016 r. poz. 1873);
- zarządzeniu nr 15/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 28 lutego 2012 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Radowice" (Dz. Urz. Woj. Lubus. z 2012 r. poz. 721);
- zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 19 sierpnia 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Radowice” (Dz. Urz. Woj. Lubus. z 2016 r. poz. 1702);
- uchwale nr IV/66/24 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 28 października 2024 r. w sprawie Audytu krajobrazowego województwa lubuskiego – dalej audyt krajobrazowy;
- sytuacji lokalizacyjnej udostępnionej w gminnych, powiatowych, wojewódzkich oraz rządowych zbiorach danych publikowanych w BIP urzędów oraz instytucji;
- ekologicznych uwarunkowań zachowania właściwej drożności korytarzy ekologicznych rangi krajowej i międzynarodowej.

Stanowisko odmowy uzgodnienia warunków realizacji ww. przedsięwzięcia, zostało sformułowane przy uwzględnieniu stanu współczesnej wiedzy i metod badań oraz istniejących możliwości technicznych, przy łącznym uwzględnieniu uwarunkowań inwestycji, o których mowa w art. 63 ust. 1 ustawy o ooś oraz art. 23 ustawy o op w zakresie bezpośrednich i pośrednich skutków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, z uwzględnieniem uwarunkowań związanych z jego lokalizacją, skalą, rodzajem, charakterystyką i zagrożeniami w odniesieniu do lokalnego środowiska przyrodniczego.

Celem ochrony OChK jest zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk rynien terenowych Obry i Obrzycy. Na potrzeby ochrony przyrody i krajobrazu ustanowiono listę czterech zakazów wybranych spośród zakazów wymienionych w art. 24 ust. 1 ustawy o op, dla których w toku oceny rozważono prawdopodobieństwo naruszenia:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką.

W toku zaplanowanych prac nie dojdzie do umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt. Prace będą wykonywane z należytą ostrożnością w celu zapobiegania przypadkowemu zniszczeniu legowisk, nor i innych siedlisk zwierząt.

- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Wpływ inwestycji na ochronę krajobrazu i ochronę przyrody jest przedmiotem niniejszej analizy ocenowej.

- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka.

Zaplanowane podczas inwestycji prace nie będą wpływać na istniejące stosunki wodne.

- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Inwestycję zaplanowano poza obszarami wodno-błotnymi, obszarami starorzeczy.

W jej obrębie ani w najbliższym otoczeniu nie ma zbiorników wodnych, dlatego nie przewiduje się możliwości naruszenia zakazu.

Podsumowując powyższe, planowana inwestycja narusza reżim prawny OChK w zakresie zakazu przedstawionego w pkt 2. Przepis art. 24 ust. 3 ustawy o op wskazuje możliwość odstąpienia od zakazu dla: realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu. Zgodnie z powyższym jedynie przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko i wykazanie w jej trakcie braku niekorzystnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu OChK umożliwi wydanie zgody na realizację inwestycji. Zasadniczym więc celem przedłożonego przez inwestora raportu oddziaływania na środowisko, było przedstawienie argumentów i dowodów w tym zakresie.

W granicach OChK nie wyznaczono dotychczas, zgodnie z art. 23a ustawy o op, stref ochrony krajobrazu w obrębie krajobrazów priorytetowych, wyznaczonych audytem krajobrazowym, stanowiących przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe oraz obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną, istotne dla zachowania walorów krajobrazowych OChK wraz ze wskazaniem, które z zakazów obowiązują w danej strefie. Jednak teren realizacji inwestycji w całości położony jest w obrębie krajobrazu priorytetowego o sygnaturze B6d-1706 i nazwie: „Obszar wiejski Klępsk”. Jest to krajobraz wiejski z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości.

Audyty krajobrazowe są dokumentem diagnostyczno - analitycznym, opracowywanym przez zarząd województwa, który identyfikuje krajobrazy występujące na obszarze województwa, charakteryzuje je i ocenia, a następnie wskazuje krajobrazy priorytetowe – szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje walory krajobrazowe (przyrodnicze, kulturowe, historyczne, czy estetyczno-widokowe). Jest więc w zakresie wyznaczania stref ochrony krajobrazu aktem normatywnym sensu stricto, wpływającym bezpośrednio na treść uchwały sejmiku województwa dotyczącej OChK, a także aktem normatywnym sensu largo na potrzeby innych dokumentów regulujących zasady korzystania ze środowiska w zakresie oddziaływania na krajobraz, poprzez wskazanie w treści audytu jego odbiorców spośród organów administracji - Ekspertyza w zakresie konsekwencji prawnych sporządzenia audytu krajobrazowego; Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska 2021 r. Audyt krajobrazowy powierza nadzór nad zachowaniem, poprawą walorów oraz unikalnych elementów składowych krajobrazu, które zdecydowały o jego wyróżnieniu poprzez zaliczenie do grupy priorytetowych, wyznaczając szereg zadań i wytycznych. Dla opisanego w obrębie OChK krajobrazu spośród sformułowanych zadań i wytycznych w niniejszej analizie ocenowej za istotne należy uznać (cytat z uchwały audytowej wymienionej powyżej):

- zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenu;
- zachowanie rolniczego charakteru krajobrazu;
- pozostawienie niezabudowanych terenów otwartych;
- zaleca się maksymalne ograniczenie zmian przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.

W analizowanym przypadku, mimo braku uchwały wyznaczającej strefy ochrony krajobrazu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, uznając powyżej przedstawione umocowanie prawne audytu oraz ww. wytyczne, formułując stanowisko na etapie uzgodnienia realizacji przedsięwzięcia mogącego negatywnie oddziaływać na środowisko, zdecydował o odmowie jego realizacji.

W oparciu o powyższe należało uznać wpływ planowanego przedsięwzięcia na krajobraz za znaczący i sprzeczny z audytem krajobrazowym, a w szczególności z „Zadaniami mającymi na celu zachowanie dotychczasowego stanu krajobrazu lub poprawy jego wartości oraz właściwego kształtowania”, a także „Wytycznymi do gminnych aktów planistycznych dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania i użytkowania terenu”. Sprzeczność ta jest oczywista, a zapisy audytu krajobrazowego nie wymagają interpretacji w zakresie zbadania zgodności planowego zamierzenia inwestycyjnego z wytycznymi audytu krajobrazowego.

Wprowadzenie zabudowy przemysłowej systemami fotowoltaicznymi na powierzchni gruntów rolnych, w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań zagrodowych wsi wprowadza do wiejskiego krajobrazu nowe dominanty krajobrazowe, które wyróżniając się na tle mozaikowego krajobrazu zabudowań wiejskich, pól, łąk i lasów, zmieniają jego odbiór z naturalnego na antropogeniczny. Walory krajobrazowe ulegną znacznemu obniżeniu poprzez utratę chronionej prawem naturalności oraz mozaikowego rozmieszczenia pól, łąk, lasów, a zmniejszą o ok. 102 ha powierzchnię chronionego krajobrazu priorytetowego.

Warto zauważyć, że walory tego krajobrazu znalazły uznanie w oczach władz województwa, które zdecydowały w 2005 r. o wyznaczeniu obszaru chronionego krajobrazu, decydując jednocześnie o konieczności ochrony i zachowania tych walorów w przyszłości, zanim jeszcze powstał audyt krajobrazowy. Zaplanowana farma fotowoltaiczna będzie ingerować w zasady ochrony krajobrazu i przyrody, a tym samym wpłynie negatywnie na możliwość ochrony przyrody i możliwość realizacji celu OChK. Mimo uznania fotowoltaiki za odnawialne i nowoczesne źródło energii, biorąc pod uwagę zasady zrównoważonego rozwoju teren OChKu nie jest miejscem do realizacji tego typu inwestycji. Pozostaje przede wszystkim obszarem zachowania i dbałości o chronione w ich obrębie walory. Tereny możliwej lokalizacji powinny zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju zostać określone z poszanowaniem wartości przyrodniczych i zachowaniem środowiska naturalnego w dobrym stanie. Ustanowienie form ochrony przyrody w zależności od charakteru lokalnie stwierdzonych walorów, służy właśnie ich zachowaniu. W ich granicach realizacja inwestycji nie może odbywać się kosztem walorów krajobrazowych i przyrodniczych.

Należy dodać, iż w myśl art. 5 pkt 23 ustawy o op walory krajobrazowe to wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, estetyczno-widokowe obszaru oraz związana z nimi rzeźba terenu, twory i składniki przyrody oraz elementy cywilizacyjne, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka. Natomiast zgodnie z art. 5 pkt 8 ww. ustawy, ochrona krajobrazowa polega na zachowaniu cech charakterystycznych danego krajobrazu. Ponadto w myśl art. 2 ust. 2 pkt 5 ustawy o op ochrona walorów krajobrazowych jest jednym z ustawowych celów ochrony przyrody. W ogólnym znaczeniu krajobraz oznacza wygląd, czyli obraz obserwowanego otoczenia, okolicy. W ochronie przyrody krajobraz jest postrzegany jako określona jednostka przestrzenna, obejmująca szczególną treść przyrodniczą, naturalną lub ukształtowaną przez człowieka. Krajobraz tworzy przyrodniczy kompleks terytorialny. Ochrona prawna wartości przyrodniczych i walorów krajobrazowych dotyczy cech biologicznych środowiska oraz jego właściwości estetycznych, które mogą ulec niekorzystnym przekształceniom wskutek wprowadzenia przez człowieka elementów obcych krajobrazowi. Ochrona walorów krajobrazowych w takim przypadku zmierza do utrzymania istniejącego, określonego układu składników krajobrazu. Realizacja planowanego zamierzenia inwestycyjnego wiąże się z trwałą zmianą krajobrazu o dużym znaczeniu dla okolicznych mieszkańców, przede wszystkim z uwagi na położenie w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań wsi. Połączenie paneli fotowoltaicznych zaburzyłoby znacząco pozytywny odbiór

krajobrazu o przeważających komponentach przyrodniczych i rolnych, będący jednym z walorów, które zdecydowały o utworzeniu OChK, a także jednym z jego celów ochrony.

Podsumowując, w toku oceny oddziaływania przedsięwzięcia stwierdzono niezgodność skutków jego oddziaływań z ustawowym celem obszaru chronionego krajobrazu „Rynny Obrzycko – Obrzańskie”, to jest zachowaniem „wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych”, a także szczegółowym celem ochrony, określonym w uchwale, tj. zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk rynien terenowych Obry i Obrzycy. Przedłożony raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, będący jednym z materiałów dowodowych w procesie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, nie dostarczył wyczerpującego dowodu o braku niekorzystnego wpływu na krajobraz OChK, co jest podstawą stwierdzenia niezgodności z § 3 pkt. 2 uchwały nr XXIII/296/16 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 12 września 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu o nazwie "Rynny Obrzycko – Obrzańskie" (Dz. U. Woj. Lub. z 2016 r. poz. 1873).

Za negatywne należy uznać również oddziaływanie planowanej inwestycji na korytarz ekologiczny rangi krajowej pod nazwą Lasy Wielkopolskie – Bory Zielonogórskie KPdC – 21D, obejmujący swoim łączący korytarze: Lasy Wielkopolskie z korytarzem Bory Zielonogórskie, południową częścią korytarza Puszcza Lubuska, korytarzem Dolina, obejmującym dolinę Odry oraz korytarzem Lasy Sławskie. Zaburzenie ciągłości korytarza polegające na wygradzeniu ok. 100 ha wiąże się z zaburzeniem dróg przemieszczania zwierząt i ingerencją w lokalne szlaki migracyjne. Nie bez znaczenia pozostaje także duża rozciągłość inwestycji 2,1 x 1,0 km, stanowiąca znaczną barierę w drożności korytarza ekologicznego. Korytarze ekologiczne z zasady powinny ułatwiać migrację, a w ich obrębie nowe obiekty planować należy ze szczególną starannością. Zabudowanie jego części infrastrukturą techniczną farmy fotowoltaicznej oraz ogrodzenie powoduje w rzeczywistości utratę funkcjonalności korytarza ekologicznego w wymiarze lokalnym, stwarzając ponadto zagrożenie utratą funkcjonalności korytarzy ekologicznych w wymiarze krajowym i europejskim. Utrzymanie korytarzy ekologicznych jest kluczowe dla zachowania różnorodności biologicznej, ponieważ tylko ciągłość powiązań przestrzennych pomiędzy różnymi obszarami cennymi przyrodniczo, zapewnia możliwość swobodnego przemieszczania się gatunków, krzyżowania i rozmnażania osobników, umożliwiając „wymianę genów” niezbędną dla zachowania właściwej puli genetycznej poszczególnych gatunków i zapobieganie tym samym depresji genetycznej. Sieć wyznaczonych korytarzy migracyjnych uwzględnia przede wszystkim obszary o najwyższej lesistości, jednakże aby zachować ich ciągłość, konieczne jest także zachowanie siedlisk bezleśnych, które mogą być wykorzystywane podczas migracji. Aby było to możliwe, musi być to teren „przenikalny” (nieogrodzony, dostępny), o niskiej antropopresji, w którym możliwe jest znalezienie osłony przed człowiekiem lub innym zagrożeniem oraz teren zapewniający dostęp do pokarmu i wody. Zaznaczyć należy, że szczególnie istotny w przypadku analizowanego fragmentu korytarza jest ten ostatni czynnik, a jego znaczenie wzrastać będzie dodatkowo wraz z postępującymi zmianami klimatycznymi i długookresowymi suszami. Stąd naruszenie jego przenikalności poprzez tworzenie barier byłoby sprzeczne z celem jego wyznaczenia i znacznie pogarszało jego funkcjonalność.

Zważywszy charakterystykę przedsięwzięcia oraz charakter celów ochrony rezerwatu przyrody Radowice, gdzie przedmiotami ochrony są siedliska przyrodnicze, wysnuć należy wniosek, iż realizacja farmy fotowoltaicznej nie spowodowałaby bezpośredniego negatywnego oddziaływania na przyrodę rezerwatu oraz realizację celów ochrony wymienionych w dokumencie planistycznym. Podobny brak bezpośredniego oddziaływania można

przypuszczać w przypadku położonych w znacznym oddaleniu (powyżej 5 km) obszarów Natura 2000 Kargowskie Zakola Odry PLH080012, Dolina Leniwej Obry PLH080001, Dolina Środkowej Odry PLB080004. Za znaczące należy jednak uznać oddziaływanie pośrednie – negatywne oddziaływanie na spójność sieci Natura 2000 poprzez zaburzenie funkcjonalności korytarzy migracyjnych łączących poszczególne formy ochrony przyrody między sobą, oraz z innymi ostojami bioróżnorodności, nieużytkami i terenami zieleni.

Należy podkreślić, iż zezwolenie na realizację planu lub przedsięwzięcia może zostać udzielone jedynie pod warunkiem, że właściwe władze krajowe uzyskają pewność, iż plan lub przedsięwzięcie nie będą miały negatywnych skutków dla obszaru, którego dotyczą. Ma to miejsce wówczas, gdy z naukowego punktu widzenia brak jest racjonalnych wątpliwości, że skutki takie nie wystąpią (por. wyroki TSWE w sprawach: C-127/02 Waddenvereniging i Vogelbeschermingsvereniging, C-239/04 Castro Verde). Kryterium udzielenia pozwolenia zawiera w sobie zasadę ostrożności – mniej surowe kryterium udzielenia pozwolenia mogłoby nie zapewniać w skuteczny sposób urzeczywistnienia celu ochrony obszarów, któremu służy przedmiotowy przepis.

Ponadto, niezależnie od przewidywalnych (lub nie) oddziaływań na stosunki wodne, klimat akustyczny, krajobraz oraz chronione gatunki roślin i zwierząt oraz inne mierzalne parametry środowiska, organ widzi nieusuwalny dysonans w planowanej realizacji przedsięwzięcia komercyjnego, o znikomej korzyści gospodarczej i społecznej, w centrum najcenniejszych ości przyrody, stanowiących obszar koncentracji chronionych siedlisk przyrodniczych i gatunków będących elementem wspólnego dziedzictwa przyrodniczego Europy.

Zgoda na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia, może więc stanowić poważne uchybienie wobec ważnego i ogólnoeuropejskiego interesu publicznego, jakim jest ochrona przyrody w ramach sieci obszarów Natura 2000 oraz ochrona przyrody i krajobrazu w obrębie OChK.

Jak wynika z treści art. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz.U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.) ten, kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko, jest obowiązany do zapobiegania temu oddziaływaniu, a w przypadku działalności, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze. Zgodnie z tą zasadą mogą być realizowane tylko przedsięwzięcia, dla których jednoznacznie określono możliwe oddziaływanie na środowisko oraz przewidziano działania minimalizujące to oddziaływanie. Podstawę do stwierdzenia czy przedsięwzięcie może powodować negatywne oddziaływanie oraz czy przyjęte działania minimalizujące w wystarczającym stopniu to oddziaływanie redukują, stanowią dokumenty zgromadzone w toku postępowania administracyjnego, w szczególności raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Natomiast w przypadku pojawiających się wątpliwości co do zakresu i skali oddziaływania planowanego przedsięwzięcia należy je rozpatrywać „na korzyść środowiska”, tzn. przyjąć, że oddziaływania mogą być znaczące – wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 listopada 2020 r., sygn. akt II OSK 1940/20.

Podsumowując, w toku szczegółowej analizy ocenowej, organ ochrony przyrody, uznał jednoznacznie, iż planowana inwestycja wpłynie znacząco negatywnie na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu „Rynny Obrzycko – Obrzańskie”, spójność sieci obszarów Natura 2000, oraz korytarz ekologiczny Lasy Wielkopolskie – Bory Zielonogórskie, uniemożliwiając osiągnięcie celów dla których powołano powyższy OChK oraz wyznaczono sieć obszarów Natura 2000 oraz łączące je korytarze ekologiczne.

Mając na uwadze powyższe postanowiono jak na wstępie.

Pouczenie

Zgodnie z art. 77 ust. 7 ustawy o ooś na niniejsze postanowienie zażalenie nie przysługuje. Natomiast zgodnie z art. 142 k.p.a. postanowienie, na które nie przysługuje zażalenie strona może zaskarżyć w odwołaniu od decyzji.

Jednocześnie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim zwraca się z prośbą do Burmistrza Miasta i Gminy Sulechów o poinformowanie stron postępowania o wydaniu przedmiotowego postanowienia.

Agnieszka Nowak

p.o. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim
/-dokument podpisany elektronicznie-/

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Sulechów (e-PUAP),
2. Marek Benedykciński, EKO – PROJEKT Sp. z o.o. S. k., ul. Marcelińska 90 lok. 6A (6 piętro), bud. PGK 1, 60 -324 Poznań
3. ad acta.

Sprawę prowadzi:

Dagmara Bradacz, 887-101-305
dagmara.bradacz@gorzowwlkp.rdos.gov.pl